

52. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Ved Statens Planteavlsudvalg.

Udsendt den 20. Marts 1914.

Forsøg med Bygsorter 1907—1912.

I. Sorter af 6rd. Byg. 1909—1912.

Forsøg paa Øerne: ved Aakirkeby, Abed og Tystofte paa frugtbar, lermuldet Jord og ved Lyngby paa noget lettere, lermuldet Jord.

I Gennemsnit for disse Forsøgssteder gav Sorterne følgende Kærneudbytte: Abed Julibyg 30.8, Tystofte Korsbyg 30.1, Erh. Frederiksens 6rd. Byg 29.8, Karlsbyg (Amager Nr. 7) 29.6, Tystofte 6rd. (Nr. 27) 28.2 og Gartons Eclipse 26.1 Centner pr. Td. Ld.

Forsøg i Jylland: ved Askov paa mager, lermuldet Jord og let, sandmuldet Jord samt paa sandmuldet Jord ved Borris og Tylstrup.

I Gennemsnit for disse Forsøg gav Sorterne følgende Kærneudbytte: Karlsbyg 25.7, Abed Julibyg 25.3, Erh. Frederiksens 6rd. Byg 24.6, Tystofte Korsbyg 22.9, Tystofte 6rd. (Nr. 27) 21.5 og Gartons Eclipse 18.7 Centner pr. Td. Ld.

Sorterne er tillige kendelig forskellige i Tidlighed.

Den bedste tidlige Sort er **Abed Julibyg** (Nr. 110), tiltrukket af *H. A. B. Vestergaard*, Abed. Julibyg staar meget højt i Kærneudbytte baade i Jylland og paa Øerne, Halmudbyttet er derimod forholdsvis lavt, Kærnen lille og Tøndevægten under Middel.

Den bedste middeltidlige Sort er **Karlsbyg** fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, tiltrukket af *Karl A. Jørgensen*, Lyngby. Karlsbyg modnes 4—5 Dage senere end Julibyg og giver, navnlig i Jylland, store Afgrøder. Det staar middelhøjt i Halmudbytte, har middelstore Korn og giver en god Tøndevægt.

Den bedste sildige Sort er **Tystofte Korsbyg**, som er ca. 10 Dage senere moden end Julibyg. Den staar, ligesom i tidligere Forsøg, højt i Udbytte paa Øernes gode Jorder, lavere paa de ringere Jorder og lavt paa Jyllands sandmuldede Jorder. Korsbyg giver et stort Halmudbytte, er storkornet og har en god Tøndevægt. Det er kun lidt modtagelig for Angreb af Stribesyge og Brand.

Erh. Frederiksens 6rd. Byg ligner mest Julibyg, men er mere uens, lidt senere modent og giver mindre Udbytte end dette. Tystofte 6rd. (Nr. 27) er omtrent lige saa sildig som Korsbyg, men giver betydelig lavere Kærneudbytte; det er meget storkornet og af høj Tøndevægt. Gartons Eclipse er halmrig, meget sildig og storkornet, men staar 5—7 Centner Kærne lavere i Udbytte end de bedste Sorter.

II. Sorter af 2rd. Byg. 1907—1910.

Forsøgene er udførte ved Aakirkeby, Abed, Tystofte og Lyngby samt paa Askov Lermark.

Højest i Udbytte, med 34—35 Centner Kærne pr. Td. Ld., staar de tre Prentice-Sorter: 1) Abed Prentice (Nr. 279), 2) Tystofte Prentice og 3) Svaløfs Prinsesse. Abed Prentice er lidt mere storkornet end de to andre og Prinsessebyg synes at staa lidt tilbage i Udbytte, men Forskellighederne er meget smaa. Prentice-Byg er en kraftigt voksende, sildig moden Bygsort. Akset skrider ikke saa stærkt igennem som hos vore øvrige Bygsorter, og i vaade og frugtbare Aar holder Prentice-Byg sig ikke saa godt staaende som f. Eks. Gold thorpe-Byg, men dog bedre end Chevallier-Byg. Prentice-Byg har en middelstor, tyndskallet Kærne af god Kvalitet, og det har nu vundet Anerkendelse som 1. Klasses Maltbyg.

Lidt lavere, med 33—34 Centner Kærne pr. Td. Ld., staar: 4) Abed Nr. 278, der ligner Prentice-Byg i Sildighed og Voksemaade, men skrider lidt senere og har et lidt tættere bygget og mere opret Aks. Det holder sig lidt bedre staaende end Prentice, men staar lidt tilbage i Udbytte og Kærnekvalitet og angribes lettere af Stribesyge. 5) Svaløfs Hannchen-Byg er 10 Dage tidligere modent end Prentice, det giver en sikker Kærneavl af god Kvalitet, men angribes forholdsvis stærkt af Nøgen Bygbrand.

Lavest i Udbytte, med 31—33 Centner Kærne pr. Td. Ld., staar de tre Sorter fra Garton: 6) The Malster, 7) Stand well og 8) Invincible og 9) Chevallier-Byg fra Lerchenborg. De tre førstnævnte Sorter er 4—5 Dage, Lerchenborg-Bygget kun ca. 1 Dag tidligere modent end Prentice. De giver alle en stor og lys Kærne, men kun Lerchenborg-Bygget naar Prentice i Tøndevægt.

Gammel dansk Landbyg, modent 5 Dage før Prentice-Byg, giver kun 30.5 Centner Kærne pr. Td. Ld.

Udførlig Beretning om Forsøgene vil senere fremkomme i Tidsskrift for Planteavl, der kan bestilles i enhver Boghandel for 6 Kr. pr. Bind (800 Sider).

Bilag til 52. Meddelelse.

Tabel 1a. 6rd. Byg.
Gennemsnit for Øerne og for Jylland.

Sortens Navn	Udbytte i Centner pr. Td. Ld.		Forholdstal for Kærneudbytte	pCt. Kærne af hele Afgrøden	Pd. pr. Td.	mg pr. Korn	Høstdato i August
	Kærne	Halm					
Øerne:							
Abed Julibyg.....	30.8	41.4	102	43	180	35.1	2
Tystofte Korsbyg.....	30.1	45.1	100	40	184	38.1	11
Erh. Frederiksens 6rd.	29.8	41.9	99	42	182	35.2	4
Karlsbyg.....	29.6	43.8	98	40	184	36.1	6
Tystofte 6rd. (Nr. 27).....	28.2	42.9	94	40	185	40.0	10
Gartons Eclipse.....	26.1	46.9	87	36	187	40.7	11
Jylland:							
Karlsbyg.....	25.7	37.7	112	41	175	32.2	8
Abed Julibyg.....	25.3	37.1	110	41	171	30.1	3
Erh. Frederiksens 6rd.	24.6	36.3	107	40	171	30.7	4
Tystofte Korsbyg.....	22.9	40.1	100	36	173	33.2	11
Tystofte 6rd. (Nr. 27).....	21.5	38.0	94	36	175	34.6	10
Gartons Eclipse.....	18.7	45.4	82	29	176	35.9	12

Tabel 1b. 6rd. Byg.
Kærneudbytte i Centner pr. Td. Ld. paa de enkelte Stationer.

Sortens Navn	Øerne				Jylland			
	Aa-kirkeby	Lyngby	Tystofte	Abed	Askov Lermark	Askov Sandmark	Borris	Tylstrup
Abed Julibyg.....	36.0	26.7	33.2	28.0	31.4	19.5	22.6	25.7
Tystofte Korsbyg.....	36.1	26.1	32.9	26.1	28.9	17.1	19.4	24.0
Erh. Frederiksens 6rd.	35.2	26.3	32.3	26.0	30.9	20.0	20.4	25.3
Karlsbyg.....	35.8	26.2	32.5	24.7	31.4	21.0	23.1	25.7
Tystofte 6rd. (Nr. 27)	34.5	23.9	30.3	24.4	25.2	—	17.7	23.5
Gartons Eclipse.....	31.0	22.4	28.1	23.1	20.9	—	16.0	20.9

Tabel 2. 2rd. Byg.
Gennemsnit for alle Forsøg.

Sortens Navn	Udbytte i Centner pr. Td. Ld.		Forholdstal for Kærneudbytte	pCt. Kærne af hele Afgrøden	Pd. pr. Td.	mg pr. Korn	Karakter for Lejetilbøjelighed	Høstdato i August
	Kærne	Halm						
Prentice, Tystofte.....	34.6	50.1	100	41	187	42.9	7.4	18
—, Abed (Nr. 279).....	34.8	49.8	101	41	189	43.6	6.9	18
—, Svaløfs Prinsesse ...	34.0	50.8	98	40	187	42.8	7.0	18
Abed Nr. 278.....	33.7	50.3	97	40	187	40.4	4.8	18
Hannchen, Svaløf.....	33.1	43.7	96	43	189	42.8	4.5	8
Chevallier, Lerchenborg.....	31.7	46.8	92	40	188	46.8	7.2	17
Gartons The Malster.....	32.8	48.3	95	40	186	46.8	4.7	14
— Stand well.....	31.6	45.6	91	41	183	46.4	4.6	13
— Invincible.....	31.5	47.7	91	40	185	45.9	5.7	14
Dansk Landbyg.....	30.5	45.9	88	40	191	44.8	5.2	13